

Justie

Ha elengedné, magát hagyná ott.
 Ha elengednéd, a kő gyurmává válna
 kilapított gerinceden.
 A szerelmesek padján ülsz, egyedül.
 Körben kúpokban a térkövek és a homok,
 a maszkos, snájdig faragók.
 Tudod, hogy csak a munka
 és a szeretet ment meg.
 Tudod, hogy csak a munka
 és a szeretet menti meg.
 Akit az élet aggodással megvert,
 megveri angyali türelemmel is.
 És akinek még dolga van, annak száz év
 egy szempillantás, száz karantén egy
 lapos óra. Hajnalban fog érkezni.
 Megkocantja az ablakod, és leteszi
 a párkányra a gyömbért, amit messziről
 hozott. Citromfűillat árad a hajából,
 nevetése levet ereszt.

Jenei Gyula

Helyzetek

a hatalom megváltoztatja az embert, ahogy
 a kiszolgáltatottság is. meg a közhelyek, a gondolkodási
 sémák. utóbbiak például egyformává teszik azokat, akik
 akár a legfényesebb szelekbe is szerelmesednek bele, akár
 a legőszintébb hittel. a hatalom megváltoztatja az embert.
 de mi nem? apám idézgette kamaszkoromban [persze
 ez is közhely!]: ostoba, aki negyvenévesen ugyanúgy
 gondolkodik, ugyanazt hiszi, mint húszévesen. akkor
 még elhű voltam, nem akartam hinni neki. aztán
 megöregedtem, és gonoszul azt kívánom a harsány
 fiataloknak, öregedjenek és tapasztalják meg: a hatalom
 az hatalom, az ember ember, és a kiszolgáltatottság is
 kiszolgáltatottság. egyik sem lehet más, csak ami
 a lényege. és hogy nem érdem, nem erkölcsi kérdés
 a hatalmon kívül vagy belül lenni. a hatalom
 megváltoztatja az embert, de nem teszi gonosszá

vagy jóvá. ember marad: csodálatos. amilyenek született, amilyen az ember lehet, a hatalom csak olyaná teheti. esetleg kicsit jobba és rosszabbá. pont úgy, ahogy a kiszolgáltatottság kicsit értékesebbé vagy alattomosabbá. a hatalom is kiszolgáltatottság. és a kiszolgáltatottságban is lehet hatalom. de mert valakinek nincs hatalma, csak kiszolgáltatottsága, abból nem következik, hogy erkölcsösebb, vagy nagyobb igazsága lenne. tulajdonképpen lehet, hogy a változást nem is a hatalom, hanem az idő okozza az emberben. az idő érleli: a napfény, a szelek, az esők. aki pedig hatalmon kívül marad, abban is munkálhat a hatalom iránti vágy, s megavasodik, mint a dió, és nem lesz képes többé kitörni a maga köreiből. beléjük ragad, és azt hiszi, még mindig vagy örökké húszéves, és hogy a szabadság jelent valamit. aki nem kerül a hatalom közelébe, az nem tudja meg sosem, hogyan viselkedne hatalmasként, nem tudja meg, hogy csábulna-e a csábításban, és azzal hitegetheti magát, hogy a hatalomban sem torzulna a személyisége, nem élne vissza helyzetekkel, megmaradna a becsülete, és nem veszi észre, hogy nem a hatalom teszi gyarlóvá, hanem az idő és a tapasztalatok, a faj- és létfenntartás elemi ösztönei, amelyektől ő sem szabadulhat, mert ő is érik, ő is elveszti a hamvasságát. vagy elvesztené, ha lehetne olyanja bárkinek. úgyhogy vigyázni kell a szabadság közhelyeivel is, mert ugyanúgy közhelyek, ahogyan a hataloméi. a hatalom pedig, mint a kiszolgáltatottság vagy az irigység, a bűn, a betegség, a szerelem: nemessé, sunyivá, felelősségteljessé, gyávává, korlátozottá, hazuggá, elszánttá, csúnyává, széppé, közhelyessé, mindenfélévé, vagyis csodálatossá teszi az embert.

